Gedownload van https://www.wegcode.be/nl/code-van-de-openbare-weg/wat-verandert-er-voor-jou/wat-verandert-er-voor-automobilisten

Let op: de inhoud van dit document is slechts geldig op het moment van downloaden. Aangezien de informatie op onze website regelmatig wordt bijgewerkt, kan de inhoud intussen gewijzigd zijn.

Publicatiedatum: 9 januari 2026 - **Downloaddatum:** 18 november 2026

WAT VERANDERT ER VOOR AUTOMOBILISTEN?

De invoering van de Code van de openbare weg (hierna COW genoemd) heeft gevolgen voor elk type weggebruiker. In dit document proberen we een zo volledig mogelijk overzicht te bieden van wat er allemaal verandert voor automobilisten. De nieuwe regels worden hieronder in vetjes weergegeven.

Snelheidsbeperkingen

De specifieke minimumsnelheid van 70 km/u op autosnelwegen vervalt. Uiteraard blijven het algemene verbod om abnormaal traag te rijden en het toegangsverbod voor voertuigen die geen 70 km/u halen op vlakke weg wel gelden.

In het Vlaams Gewest zal er nog maar stapvoets gereden mogen worden in erven. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in het Waals Gewest blijft de snelheidslimiet er 20 km/u.

Begin 2027 zal er een fiche beschikbaar gesteld worden die gewijd is aan de veranderingen met betrekking tot de snelheidslimieten.

Veilige afstand bewaren

De zijdelingse afstand tussen een rijdend voertuig en een voetganger moet binnen de bebouwde kom ten minste 1m en buiten de bebouwde kom ten minste 1,5m bedragen, **ongeacht of men ze voorbijrijdt of kruist, zelfs wanneer de voetgangers zich niet op de rijbaan bevinden, zoals op een smal voetpad. Indien deze minimumafstand niet kan worden nageleefd, moet de bestuurder vertragen om de voetganger voorbij te rijden en zo nodig moet hij stoppen. In het Vlaams Gewest mag de voetganger slechts stapvoets voorbijgereden worden.**

Ook voor ruiters geldt een minimale zijdelingse afstand van 1m (binnen de bebouwde kom) of 1,5m (buiten de bebouwde kom).

Alle bestuurders moeten te allen tijde, afhankelijk van hun snelheid, voldoende afstand houden ten opzichte van hun voorligger. **Wanneer de snelheidslimiet hoger is dan 50 km/u, is de afstand die moet worden aangehouden tot het voorliggende voertuig de afstand die dat voertuig heeft afgelegd gedurende een periode van ten minste twee seconden.**

Voorrangsregels

De COW brengt heel wat wijzigingen inzake voorrang. De belangrijkste daarvan zijn:

Daar waar de voorrang niet geregeld is, moet voortaan ook voorrang aan rechts verleend worden aan bestuurders die uit een verboden rijrichting komen.

Dit maakt het correct verlenen van voorrang eenvoudiger omdat men niet altijd goed kan zien welke bestuurders in tegenrichting mogen rijden in een éénrichtingsstraat.

Bestuurders die de hoofdrijbaan van een snelweg oprijden, moeten voorrang verlenen aan bestuurders die op de snelweg rijden. Deze regel betekent dat wegbeheerders niet langer bij elke oprit van een snelweg een B1-bord hoeven te plaatsen.

Elk plein of verkeerseiland met het verkeersbord D5 is voortaan per definitie een rotonde. Er moet voorrang verleend worden aan het verkeer op de rotonde, ook al staan er geen voorrangstekens.

D5

Bestuurders die een niet-verplicht fietspad (R12) dwarsen, moeten voorrang verlenen aan het verkeer dat er gebruik van maakt.

R12

Begin 2027 zal er een fiche beschikbaar gesteld worden die gewijd is aan de veranderingen met betrekking tot de voorrang.

Rotondes

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen rotondes zonder en met rijstroken.

- Rotondes zonder rijstroken:

Zowel bij het naderen van dit type rotondes als op de rotonde zelf zijn bestuurders niet verplicht om zo dicht mogelijk langs de rechterkant van de rijbaan te rijden.

- Rotondes met meerdere rijstroken:

Wie de rotonde verlaat bij de eerste afrit, moet zowel bij het naderen van de rotonde als op de rotonde zelf de rechter rijstrook gebruiken. Wie de rotonde bij een verdere afrit verlaat, mag zowel bij het naderen van de rotonde als op de rotonde zelf een rijstrook kiezen. De bestuurder die op een andere dan de rechter rijstrook rijdt, mag pas na de eerste afrit naar de rechter rijstrook op de rotonde gaan.

Kruisen en inhalen

Wanneer de breedte van de rijbaan het niet toelaat om gemakkelijk te kruisen of in te halen, kan de bestuurder gebruikmaken van de gelijkgrondse berm, evenals van **de parkeer-** en zijstroken.

Files voorbijrijden

Fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen mogen auto's die stilstaan of langzaam rijden langzaam voorbijrijden. Net als bij motorrijders moet je er voldoende aandacht aan schenken en ze voorrang geven als je van rijstrook wisselt.

Inhaalverbod

Het is verboden een bestuurder in te halen wanneer deze een andere bestuurder inhaalt. **Dit verbod geldt ook voor bestuurders van tweewielige motorfietsen. Voertuigen die een motorfiets inhalen mogen dus op hun beurt niet langer worden ingehaald.**

Dit verbod geldt niet op rijbanen met drie of meer rijstroken in de gevolgde richting.

Veiligheidsgordels en kinderbeveiligingssystemen

De bestuurder mag alleen passagiers vervoeren die correct beschermd zijn door veiligheidsgordels en kinderbeveiligingssystemen. **De bestuurder kan dan ook worden bestraft als de passagier geen veiligheidsgordel draagt.** Ook de passagier kan een boete krijgen als hij of zij nalaat de veiligheidsgordel te dragen, met dien verstande dat kinderen jonger dan 16 jaar niet strafrechtelijk kunnen worden vervolgd.

De vrijstelling van het dragen van de autogordel geldt voortaan **voor alle soorten goederenbezorgers, binnen de bebouwde kom, met een maximumsnelheid van 30km/u en wanneer de afstand tussen twee leveringen maximaal 500 meter is.**

Het dragen van veiligheidsgordels is verplicht bij achteruitrijden. Er zijn hieromtrent geen uitzonderingen meer.

Gebruik van de lichten

Tussen het vallen van de avond en het aanbreken van de dag en in alle omstandigheden waarin **het zicht minder is dan circa 100m** de stand- of de dimlichten worden gebruikt wanneer een voertuig stilstaat of geparkeerd is op de rijbaan. (Vroeger was dat bij beperkt zicht tot 200m.) **Er wordt expliciet vermeld dat deze regel niet van toepassing is als het voertuig binnen de bebouwde kom geparkeerd staat.** Wanneer het voertuig stilstaat, blijft de verplichting van kracht omdat het de zichtbaarheid (en dus de veiligheid) verhoogt tijdens activiteiten zoals het laden en lossen van goederen of het in- en uitstappen van personen.

Het grootlicht moet worden gedoofd en vervangen door dimlicht wanneer men een ander voertuig volgt. **De afstand van 50 meter is niet langer opgenomen in de regel.**

Ongevallen en defecte voertuigen

Het gebruik van waarschuwingslichten, waar mogelijk, **wordt verplicht. De gevarendriehoek moet alleen worden geplaatst als de waarschuwingslichten niet kunnen worden gebruikt.**

In plaats van enkel op autosnelwegen, moet de gevarendriehoek ongeveer 100m vóór het defecte voertuig worden geplaatst op wegen met ten minste twee rijstroken per rijrichting en waarvan de rijrichtingen gescheiden zijn op een andere manier dan door wegmarkeringen.

Op andere wegen moet de gevarendriehoek **ongeveer 30m** vóór het defecte voertuig worden geplaatst.

Het wordt verboden om voertuigen te herstellen op autosnelwegen.

Gebruik van een fluohesje

Op autosnelwegen en autowegen, **evenals in tunnels,** moet de bestuurder van een voertuig dat defect is, **betrokken is geweest bij een ongeval of een lading heeft verloren**, een retroreflecterend eveiligheidsvest dragen wanneer het voertuig zich op een plaats bevindt waar stoppen of parkeren verboden is.

Scherm

Het verbod om een mobiel elektronisch apparaat met een scherm te gebruiken, tenzij het in een daartoe bestemde houder aan het voertuig bevestigd is**, uitgebreid naar de persoon die een bestuurder begeleidt in het kader van de rijopleiding.**

Snelheidsraces

Het verbod op dit soort gedrag geldt voor **alle vormen van demonstratie van vaardigheid, ook zonder dat er een wedstrijdelement aan te pas komt**. Het doel is om "abnormaal" gedrag te verbieden (bijvoorbeeld driften, gymkhana, wheeling of stoppie, enz.)

De busbaan

De status van de busstrook en de bijzondere overrijdbare bedding zijn **samengevoegd in de 'busbaan'. Standaard mogen alleen voertuigen van het openbaar vervoer dit deel van de openbare weg gebruiken.** Andere voertuigcategorieën mogen er alleen gebruik van maken als een bord dit toestaat (het type voertuig wordt dan weergegeven op een onderbord.)

Het verschil tussen de busbaan en de bijzondere overrijdbare bedding was dat bestuurders de busbaan bij het naderen van het kruispunt konden gebruiken om van richting te veranderen, wat niet gold voor een bijzondere overrijdbare bedding.

Het is toegestaan om de busbaan te gebruiken, vanaf de onderbroken streep indien voorzien, om van richting te veranderen bij het volgende kruispunt.

Stilstaan en Parkeren

Het is ook nu verboden stil te staan en te parkeren op deze locaties en in deze omstandigheden:

- **Langs een ononderbroken gele lijn;**
- Op plaatsen waar de doorgang van voertuigen op sporen zou worden belemmerd **(hier mag je dus ook niet langer stilstaan);**
- **Op rotondes;**
- Op minder dan 5m aan weerszijden van de plaatsen waar fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen verplicht zijn het fietspad te verlaten en ook **op plaatsen waar zij verplicht zijn het gedeelte van de openbare weg aangeduid met de borden D9 of D11 en de zijstrook te verlaten.**
- Op minder dan 1,5m afstand (voor en achter het obstakel) op plaatsen waar voetgangers, fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen de rijbaan moeten gebruiken om om een obstakel heen te gaan **(hier mag je dus ook niet langer stilstaan);**
- Op plaatsen voor mensen met een handicap (om te garanderen dat de ruimte beschikbaar is) **(hier mag je dus ook niet langer stilstaan);**
- Op busbanen **(hier mag je dus ook niet langer stilstaan);**
- **Op niet-verplichte fietspaden;**
- Op het fietspad en **op de delen van de openbare weg aangegeven met borden D9, D11, D13 of D15**
  - D9 - Deel van de openbare weg verplicht voor voetgangers, fietsers en bestuurders van tweewielige bromfietsen klasse A
  - D11 - Deel van de openbare weg verplicht voor voetgangers en fietsers
  - D13 - Deel van de openbare weg verplicht voor voetgangers
  - D15 - Deel van de openbare weg verplicht voor ruiters
- **Op podotactiele tegels.**

Het is verboden te parkeren op minder dan 15m aan weerszijden van een bord dat een bus- of tramhalte aanduidt.
Als er een aangepaste stoeprand of zigzagmarkering is die deze halte aanduidt, geldt het verbod over de gehele lengte van de stoeprand of zigzagmarkering.

Alle regels met betrekking tot de beperkte parkeertijd (blauwe zone) en betalend parkeren – inclusief het gebruik van parkeerschijven en parkeerkaarten – zijn opgenomen in de regionale codes. Begin 2027 zal er een fiche beschikbaar gesteld worden die gewijd is aan de veranderingen met betrekking tot het stilstaan en parkeren.

Bewegwijzering

De rode randen en rode diagonale balken zijn omgeven door een witte rand om het bord beter zichtbaar en leesbaar te maken. De symbolen die weggebruikers en voertuigen voorstellen zijn gemoderniseerd, abstracter gemaakt en sekseneutraal.

1) Nieuwe borden om het type gevaar nauwkeuriger aan te geven:

A8 - zachte berm

A16 - ijzel of sneeuw

A18 - mist

A24 - plaats waar speciaal veel ruiters komen

A27 - doortocht van dieren (waarbij het symbool kan worden aangepast aan de diersoort)

A32 - file

A34 - ongeval

A52 - spoorvorming

A53 - verzinkbare paaltjes

2) Nieuwe verbodsborden:

C8 - verboden toegang voor landbouwvoertuigen

C22 - verboden toegang voor voertuigen of slepen waarvan de massa in beladen toestand per as hoger is dan de aangeduide massa

C30 - verboden toegang voor voertuigen die een kampeeraanhangwagen trekken

C31 - verboden toegang voor kampeerwagens

C49 - verboden toegang voor motorvoertuigen waarvoor een selectief toegangsbeleid geldt [...]

Het verbodsbord C49, dat in feite de lage-emissiezones (LEZ) aangeeft, bestond voorheen enkel in zonale variant. Voortaan kunnen de gewesten kiezen of ze een LEZ afbakenen met een gewoon toegangsverbod of een zonaal toegangsverbod.

Het toepassingsgebied van bepaalde verbodsborden is verduidelijkt of uitgebreid:

C21 - Het toegangsverbod geldt voor voertuigen **of slepen** waarvan de massa in beladen toestand de aangegeven massa overschrijdt.

C23 - Het toegangsverbod geldt voor **autobussen** en autocars.

C25a

C25b

C25c Het toegangsverbod geldt voor voertuigen **of slepen** die gevaarlijke goederen vervoeren.

C35

C39 Deze inhaalverboden gelden ook voor motoren.

C27

C29 Het toegangsverbod geldt voor voertuigen **of slepen** met een breedte/hoogte, inclusief lading, die groter is dan aangegeven.

Voor de verkeersborden C25a/b/c, C27 en C29 maakt het geen enkel verschil of ze van toepassing zijn op voertuigen (zoals voorheen) of op voertuigen en slepen (zoals onder de nieuwe COW), want als een voertuig een bepaalde stof vervoert, vervoert de sleep met dat voertuig natuurlijk ook die stof en als een voertuig te hoog of te breed is, is de sleep met dat voertuig evenzeer te hoog of te breed.

Voor het verkeersbord C21 maakt deze verandering weldegelijk een belangrijk verschil. Voorheen moesten de massa in beladen toestand van het trekkend voertuig en van de aanhangwagen afzonderlijk getoest worden aan het toegangsverbod. Voortaan zal de massa in beladen toestand van het trekkend voertuig en van de aanhangwagen eerst bij elkaar opgeteld moeten worden en vervolgens getoest worden aan het toegangsverbod!

3) Nieuwe gebodsborden:

D17 en D18 verwijzen naar de verplichting om dimlicht te gebruiken, bijvoorbeeld in bossen of tunnels.

D17 - Verplicht gebruik van de dimlichten

D18 - Einde van het verplicht gebruik van de dimlichten

4) Borden met betrekking tot stilstaan en parkeren.

Het halfmaandelijks beurtelings parkeren is afgeschaft.

Er is nu nog maar één bord E9, dat kan worden aangevuld met een onderbord, om de categorie van toegestane voertuigen aan te geven, maar ook periodes (bijv. van 10.00 tot 13.00 uur) of een beperkte parkeertijd (bijv. 10 minuten).

E9 - Parkeren toegelaten

5) Aanwijzingsborden:

Er is een nieuw bord voor de busbaan. De pijlen op het bord geven de rijrichting aan op delen van de openbare weg. Dit verkeersbord kan ook de rijstrookmarkeringen weergeven.

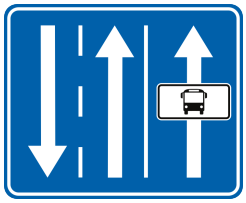 **F17 - Busbaan**

De kleuren van de borden F23b en F23c zijn geharmoniseerd **(wit op een groene achtergrond).**

F23b

F23c - Nummer van een autosnelweg/van een internationale weg

Het aanwijzingsbord dat een uitwijkmanoeuvre aankondigt (F96) **wordt toegevoegd:** het aantal pijlen komt overeen met het werkelijke aantal rijstroken. Het De afbeelding komt overeen met de wegsituatie.

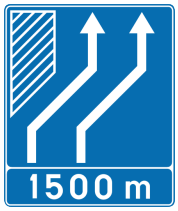

F96 - Verkeersbord dat een uitwijking aankondigt

De voormalige F99a, F99b en F99c (voorbehouden wegen) zijn samengevoegd **in één regeling (R9).**

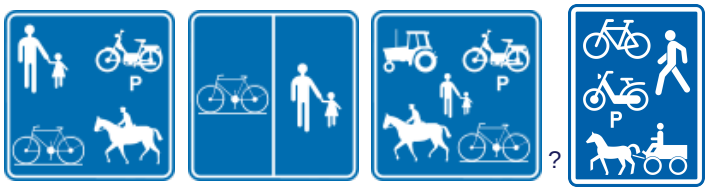

? R9 - begin van een weg voorbehouden voor de aangegeven gebruikers

Verschillende aanwijzingsborden worden **verkeersborden met bijzondere voorschriften** (zie punt 6):

- F1a F1b - begin van een bebouwde kom
- F5 - begin van een autosnelweg
- F9 - autoweg
- F12a - begin van een woongebied
- F99a F99b F99c - begin van een voorbehouden weg
- F103 - begin van een voetgangerszone
- F111 - begin van een fietszone
- F119 - begin van een luchthavengebied

6) Verkeersborden met bijzondere voorschriften:

Deze borden bakenen een gebied af waar een of meer specifieke regels gelden (snelheid, parkeren, inhalen, enz.) : schoolzone, erf, voorbehouden wegen, niet-verplicht fietspad, voetgangerszone, fietszone, luchthavenzone, bebouwde kom, snelweg, autoweg, wegwerkzaamheden.

R1 - Begin van een schoolomgeving

R5 - Begin van een erf

R9 - Begin van een weg voorbehouden voor de aangeduide weggebruikers

R12- Begin van een niet-verplicht fietspad

R14 - Begin van een voetgangerszone

R17 - Begin van een fietszone

R21 - Begin van een luchthavenzone

R25 - Begin van een bebouwde kom

R29 - Begin van een autosnelweg

R33 - Begin van een autoweg

R37 - Begin van de werken

Op de borden "voorbehouden weg", "voetgangerszone", "fietszone" en "erf" kan de wegbeheerder ervoor kiezen om de **maximumsnelheid in de zone aan te geven**, wat een handige herinnering kan zijn daar deze van gewest tot gewest kan verschillen.

Aangezien verkeersborden met bijzondere voorschriften een geografisch gebied bestrijken waar verschillende specifieke regels van toepassing kunnen zijn (snelheid, parkeren, inhalen, ruimte op de openbare weg, enz.) zal er telkens ook **in een bord worden voorzien om het einde van dat gebied aan te duiden.**

7) Wegmarkeringen:

De status van de busstrook en de bijzondere overrijdbare bedding zijn **samengevoegd in de 'busbaan'. Standaard mogen alleen voertuigen van het openbaar vervoer dit deel van de openbare weg gebruiken.** Andere voertuigcategorieën mogen er alleen gebruik van maken als een bord dit toestaat (het type voertuig wordt dan weergegeven op een onderbord).

Tijdelijke gele wegmarkeringen vervangen witte wegmarkeringen tijdens wegwerkzaamheden. **De gele kleur kan worden gebruikt voor alle soorten tijdelijke wegmarkeringen (rijstroken, voetgangersoversteekplaatsen, fietspaden, enz.).**